

Til Social- og Boligministeriet

26. marts 2026

Sendt til: udsattevoksne@sm.dk og ckkj@sm.dk

**Høringssvar fra Kommunale Velfærdschefer til Lovforslag til gennemførelse af værdighedsreformen (SM Id nr.: 69827644)**

Kommunale Velfærdschefer takker for muligheden for at afgive høringssvar.

**Generelle betragtninger**

Kommunale Velfærdschefer genkender behovet for en reform målrettet gruppen af borgere i komplekse og udsatte positioner. Foreningeng anerkender fuldt ud behovet for mere tilgængelig og samlet hjælp fremfor sanktioner af målgruppen.

Samtidigt er det væsentligt at være opmærksom på, at der er store regionale og kommunale forskelle på, hvordan reformen kan udmøntes i praksis primært på grund af:

1. Det kan være vanskeligere at opbygge specialiserede tilbud i mindre kommuner
2. Mindre kommuner kan blive afhængige af samarbejder og udvikling af fælles tilbud, som i sidst ende kan medføre, at nærhedsprincippet udestår.
3. Der er risiko for uklare ansvarsgrænser, betalingsforpligtelse, samt at mindre kommuner er i risiko for at skulle afgive handleforpligtelsen til større byer og kan blive sat uden for indflydelse.
4. Der er risiko for at ressourceforbruget i de opholdskommuner hvor Gadens Huse er placeret, vil være betydeligt i forbindelse med sagsoplysning, visitation og den løbende sagsbehandling. Det fremgår ikke tydeligt af lovforslaget, hvordan dette ressourceforbrug håndteres økonomisk. Beskæftigelses- og sundhedsområdet er ikke omfattet af den mellemkommunale refusionsordning, og da målgruppen forventeligt vil have betydelige behov på disse områder, kan konstruktionen medføre et øget pres på de kommuner, hvor Gadens Huse etableres. Derfor anbefaler foreningen, at der i den videre udmøntning af ordningen tages højde for opholdskommunens afledte ressourceforbrug (både på udfører og myndighed).
5. Endelig bemærkes det, at målgruppens størrelse og dermed de forventede økonomiske og administrative konsekvenser for kommunerne, kan være vanskeligt at vurdere for mange kommuner.

**Målgruppe**

Målgruppen står beskrevet som mennesker med to ud af tre følgende udsatteheds-parametre: hjemløshed, misbrug og svær psykisk lidelse. Det kan overvejes om borgere i risiko for hjemløshed også bør være en del af målgruppen.

Det skal igen bemærkes, at det er meget vanskeligt at vurdere målgruppens størrelse og dermed de forventede økonomiske og administrative konsekvenser for kommunerne.

## **Gadens huse og mobile udsatte-enheder**

### *Mobile enheder*

Generelt er det afgørende, at de enkelte kommuner kan tilrettelægge enhederne, så de er tilpasset lokale forhold, og for eksempel giver mulighed for at booste eksisterende tilbud (som fx væresteder), som borgerne kender og er trygge ved i stedet for at opbygge og etablere nye enheder.

Dette kan stille den enkelte kommune over for at skulle afsætte ekstra midler til medarbejdere og generel udvidelse af tilbud til målgruppen.

Det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde kan virkelig gavne borgere i udsatte livspositioner. Det er afgørende, at den regionale tilstedeværelse på en udsatte-enhed suppleres af mulighed for følgeskab til eventuelle aftaler i sundhedsvæsenet, ligesom der på større sygehuse bør ses på, hvordan gruppen af borgere i udsatte positioner modtages og behandles.

Det er også vigtigt at være opmærksom på, at behovene for sundhedsfaglig (og regional) støtte i denne borgergruppe er mangeartet (somatik og psykiatri, pleje og undersøgelser). Det kan være svært for en regional repræsentant at repræsentere hele spektret, og derfor er det vigtigt, at der afsættes ressourcer til ledsagelse og bisidning. Det er desuden vigtigt at sætte fokus på udvikling af den generelle organisatoriske sundhedskompetence i kommune såvel som region ift. at møde og hjælpe denne målgruppe.

### *Gadens huse (København)*

Det fremgår af lovforslaget, at nærmere krav og betingelser for etablering af Gadens Huse og mobile udsatte-enheder vil fremgå af de kommende puljekriterier. Vi finder det hensigtsmæssigt, at rammerne for organisering, samarbejde og ledelse præciseres yderligere i lovarbejdet. Dette gælder særligt ift. hvilke krav, der stilles til ledelsen af Gadens Huse, som jf. udkastet kan være en ikke-kommunal ansat, som får en delegeret ret til at træffe afgørelse om optag i Gadens Hus (og mulighed for at delegere denne til en medarbejder uden myndighedskompetence).

Foreningen bemærker, at der kan opstå situationer, hvor en leder i Gadens Hus vurderer, at borgeren er i målgruppen for huset, hvorefter den kommunale sagsbehandler vurderer, at borgeren ikke er omfattet af forsøgsbestemmelsen i den foreslåede § 9 e i retssikkerhedsloven.

Foreningen bemærker desuden, at det er problematisk, hvis borgere, der er beskæftiget via socialt frikort, der betragtes som ordinær beskæftigelse, ekskluderes fra at kunne være i målgruppen fra Gadens Hus og/eller omfattet af den foreslåede § 9 e i retssikkerhedsloven

## **Borger i Danmark og fast track-ordning i Ankestyrelsen**

Det vil gøre en stor forskel for den enkelte borger, at det er muligt at få hurtig hjælp der, hvor de befinder sig. Det er vigtigt at sagerne bliver behandlet hurtigt i Ankestyrelsen.

Et opmærksomhedspunkt er, at det kan komme til at give ekstra omkostninger i form af administration i de enkelte kommuner

Lovforslaget indebærer, at sagsbehandlere i Gadens Huse og de mobile udsatte-enheder vil kunne visitere til hjælp inden for en række forskellige paragraffer efter serviceloven uden om borgers hjemkommune.

Foreningen bemærker, at det bryder med princippet om, at den kommune, der træffer afgørelse/visiterer, også er den der har betalingsansvar. Foreningen finder, at forsøgsordningen

rummer potentiale for at skabe en mere sammenhængende indsats for borgere med meget komplekse sociale problemstillinger, men at den foreslåede konstruktion også rejser retssikkerhedsmæssige og styringsmæssige spørgsmål.

Derfor foreslår foreningen, at følgende præciseres i det videre lovarbejde:

- Handlekommunens klageadgang ift. opholdskommunens afgørelser.
- Hvem der har det overordnede ansvar for borgerens samlede indsats, herunder borgerens handleplan, koordinering af indsats mv.
- Om kommunerne kan vælge kun at lade dele af de oplyste ydelser i § 9 e, stk. 2 indgå i forsøgsordningen, eller om samtlige oplyste ydelser skal indgå i forsøgsordningen.
- Hvordan borgerens videre bolig- eller botilbudssituation forventes håndteret efter endt herbergophold, herunder præcisering af ansvar mellem opholdskommune og handlekommune.
- Lovforslaget giver også mulighed for opsøgende indsatser. I den forbindelse bør det tydeliggøres, hvordan situationer, hvor borgeren ikke ønsker kontakt eller ikke ønsker at medvirke til sagens oplysning, herunder i hvilket omfang der kan ske udveksling af oplysninger mellem kommuner, håndteres.

### **Retten til at beholde stoffer til eget forbrug for de mest udsatte med stærk afhængighed**

Det er rigtigt vigtigt, at denne målgruppe ikke føler, at de bliver jaget vildt. Deres tillid til systemet bør styrkes. Det er imidlertid vigtigt ift. dette element ikke kun at have fokus på det juridiske grundlag. Hvis det er borgere, der er i rusmiddelbehandling, kan sidemisbrug være livsfarligt. Det er derfor vigtigt også at tage højde for sundhedsmæssige risici. I de tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt en borger er omfattet af målgruppen, er det desuden fortsat ikke tydeligt, hvordan borgeren er stillet i det konkrete møde med myndighederne. Foreningen bemærker i den forbindelse, at det bør tydeliggøres, at der skal foretages en målgruppevurdering, hver gang en borger har stoffer på sig til eget brug

### **Med venlig hilsen**

Jakob Bigum Lundberg

*Formand for Kommunale Velfærdschefer*